

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор коледжу
_____ Ю.М.Москаленко
«31» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Рекреаційна географія»

Спеціальності **242 «Туризм»**
Загальна кількість годин **90**

Робоча програма з дисципліни «Рекреаційна географія» для студентів за спеціальністю **242 «Туризм»**

Робоча програма навчальної дисципліни складена
«31» серпня 2021 року

Розробники:

Викладач – Бартків О.В

Схвалено на засіданні

циклової комісії професійної та практичної підготовки (спеціальність («Туризм»))

Протокол №1 від "31"серпня 2021 року

Голова циклової комісії _____ Е.М.Вольвин

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання	заочна форма навчання		
Кількість кредитів – 3	24 "Сфера обслуговування "	Вибіркова			
	Напрямок підготовки (шифр і назва)				
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність 242 «Туризм»	Рік підготовки:			
		3-й			
		Семестр			
		6-й			
Тижневих годин: 4 Аудиторних - 2 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Молодший спеціаліст	Лекції			
		14 год			
		Практичні, семінарські			
		16 год			
		Лабораторні			
		Самостійна робота			
		60 год			
		Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік					

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної:
для денної форми навчання – 53,33% до 46,67%

2. Опис навчальної дисципліни

Розподіл годин за семестрами та видами занять відповідно до робочого навчального плану

Ку рс	Семестр	Кількість годин									Форма контролю	
		всього	лекції	семіна	практи	лабора	інші види занять	консул	індивід	самості		
На 2021 – 2022 навчальний рік												
ІІІ	I	90	14	16							60	ЗАЛІК

Загальна кількість годин 90

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної:
для денної форми навчання – 53,33% до 46,67%

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – формування у студентів розуміння ролі рекреаційних ресурсів, їх оцінка, охорона та експлуатація, ознайомити студентів з основними поняттями рекреаційної діяльності, сформуванню уявлення про роль рекреаційних ресурсів у сфері рекреаційних послуг, необхідність їх раціональної експлуатації та охорони, а також поняття щодо сутності сучасного рекреаційного природокористування.

Завдання курсу:

1. Дати знання про об'єкт, предмет та завдання рекреаційної географії; її місце у системі природничих наук;
2. Ознайомити студентів з науковими підходами та схемами класифікації рекреаційних ресурсів та форм й видів рекреаційної діяльності;
3. окреслити часові та просторові особливості розвитку рекреаційної діяльності у світі.
4. Ознайомити слухачів з основними критеріями рекреаційного районування світу, зокрема: його підходами, критеріями та схемами;
5. Навчити студентів складати план та характеризувати рекреаційний потенціал окремого макрорегіону світу
6. Ознайомити студентів із ринком рекреаційних послуг;
7. З'ясувати вплив довкілля на рекреацію та рекреації на довкілля.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- основні поняття курсу (“рекреація”, “рекреаційні ресурси”, “рекреаційна територія”, “рекреаційне навантаження” та ін);
- типи рекреаційних ресурсів;
- основні принципи рекреаційного районування;
- особливості сучасних міжнародних туристичних потоків;
- рекреаційний потенціал Євразії, Північної і Південної Америки, Африки, Австралії і Океанії.

Вміти:

- характеризувати рекреаційний макрорегіон;
- оцінити рекреаційний потенціал окремого регіону світу
- визначити роль рекреаційних ресурсів в організації різних видів рекреаційної діяльності;
- характеризувати основні потоки формування рекреантів;
- обґрунтувати необхідність раціонального використання рекреаційних ресурсів;
- характеризувати і прогнозувати зміни туристичних потоків.

4. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи рекреаційної географії

Тема 1. Становлення рекреаційної географії. Об'єкт, предмет і завдання рекреаційної географії. Методи дослідження в рекреаційній географії, її зв'язок з іншими науками

Тема 2. Методологія, функції та термінологічний апарат рекреаційної географії Теорії, концепції та закономірності, які використовує рекреаційна географія Функції рекреаційної географії. Поняттєво-термінологічні одиниці рекреаційної географії

Розділ 2. Рекреаційна діяльність і рекреаційні ресурси

Тема 1. Історичний аспект розвитку рекреаційної діяльності у світі. Зародження рекреаційної діяльності у світі. Рекреаційна діяльність у середні віки. Рекреаційна діяльність у XIX–XXI ст.

Тема 2. Сутність та класифікація рекреаційної діяльності Суть рекреаційної діяльності. Класифікація рекреаційної діяльності

Тема 3 Рекреаційні ресурси та їх класифікація. Рекреаційні ресурси. Природні рекреаційні ресурси. Історико-культурні рекреаційні ресурси. Соціально-економічні рекреаційні ресурси

Тема 4. Рекреаційна оцінка ресурсів. Оцінка рекреаційних ресурсів. Кількісна оцінка природних рекреаційних ресурсів. Кількісна оцінка історико-культурних рекреаційних ресурсів. Якісна оцінка рекреаційних ресурсів

Тема 5. Атрактивність рекреаційних ресурсів. Рекреаційна цінність території (об'єкта). Приморські райони. Лісові масиви з флорою і фауною, передгір'я та гірські країни. Міста - столиці та історичні центри, міста-курорти або курортні місцевості. Релігійно-культурні комплекси та окремі споруди, давні міста, фортифікаційні споруди (печерні міста, фортеці) тощо.

Розділ 3 Регіоналізація в рекреаційній географії

Тема 1. Загальні засади та таксономічні одиниці рекреаційної регіоналізації. Загальні засади рекреаційної регіоналізації. Таксономічні одиниці рекреаційної регіоналізації.

Тема 2 Схеми рекреаційної регіоналізації світу та України. Схеми рекреаційної регіоналізації світу за О.Бейдиком. Схеми рекреаційної регіоналізації світу за ВТО. Авторська схема рекреаційної регіоналізації світу. Схеми рекреаційної регіоналізації території України

Розділ 4 Рекреаційна географія світу

Тема 1. Північноамериканський макрорегіон. Природні рекреаційні ресурси. Історико-культурні рекреаційні ресурси. Соціально-економічні рекреаційні ресурси. Рекреаційна регіоналізація.

Тема 2 Європейський макрорегіон. Природні рекреаційні ресурси. Історико-культурні рекреаційні ресурси. Соціально-економічні рекреаційні ресурси. Рекреаційна регіоналізація.

Тема 3 Азіатський макрорегіон. Природні рекреаційні ресурси. Історико-культурні рекреаційні ресурси. Соціально-економічні рекреаційні ресурси. Рекреаційна регіоналізація.

Тема 4. Південноамериканський макрорегіон. Природні рекреаційні ресурси. Історико-культурні рекреаційні ресурси. Соціально-економічні рекреаційні ресурси. Рекреаційна регіоналізація.

Тема 5. Африканський макрорегіон. Природні рекреаційні ресурси. Історико-культурні рекреаційні ресурси. Соціально-економічні рекреаційні ресурси. Рекреаційна регіоналізація.

Тема 6. Австралійсько-Океанічний макрорегіон. Природні рекреаційні ресурси. Історико-культурні рекреаційні ресурси. Соціально-економічні рекреаційні ресурси. Рекреаційна регіоналізація.

Тема 7. Антарктичний макрорегіон. Природні рекреаційні ресурси. Історико-культурні рекреаційні ресурси. Соціально-економічні рекреаційні ресурси. Рекреаційна регіоналізація.

Розділ 5. Ринок рекреаційної індустрії

Тема 1. Туристичні потоки та туристичний ринок. Формування міжнародних туристичних потоків. Закономірності й тенденції розвитку туристичних регіонів. Міжнародний туристичний ринок.

Тема 2 Роль туризму в розвитку економіки. Сегментація туристичного ринку. Виробництво туристичного продукту. Попит туристичного ринку. Роль туризму в розвитку економіки

Розділ 6. Рекреація і довкілля

Тема 1. Рекреація і довкілля. Екологія і рекреація. Вплив рекреації на навколишнє середовище. Рекреаційне навантаження. Охорона природи на рекреаційних територіях

5. Тематичний план дисципліни
«Гекреаційна географія» Форма підсумкового контролю: залік

№	Назва розділів і тем	Кількість годин				
		всього	аудиторних	лекцій	семінарськ	самостійна
1	Розділ 1. Теоретико-методологічні основи рекреаційної географії Тема 1. Становлення рекреаційної географії. Об'єкт, предмет і завдання рекреаційної географії. Методи дослідження в рекреаційній географії, її зв'язок з іншими науками	12	4	2	2	8
2	Розділ 2. Рекреаційна діяльність і рекреаційні ресурси Тема 1. Сутність та класифікація рекреаційної діяльності Суть рекреаційної діяльності. Класифікація рекреаційної діяльності	12	4	2	2	8
3	Розділ 2. Рекреаційна діяльність і рекреаційні ресурси Тема 2 Рекреаційні ресурси та їх класифікація. Рекреаційні ресурси. Природні рекреаційні ресурси. Історико-культурні рекреаційні ресурси. Соціально-економічні рекреаційні ресурси	12	4	2	2	8
4	Розділ 3 Регіоналізація в рекреаційній географії Тема 1. Загальні засади та таксономічні одиниці рекреаційної регіоналізації. Загальні засади рекреаційної регіоналізації. Таксономічні одиниці рекреаційної регіоналізації.	12	4	2	2	8
5	Розділ 4 Рекреаційна географія світу Тема 1. Північноамериканський макрорегіон. Природні рекреаційні ресурси. Історико-культурні рекреаційні ресурси. Соціально-економічні рекреаційні ресурси. Рекреаційна регіоналізація.	12	4	2	2	8
6	Розділ 4 Рекреаційна географія світу Тема 2 Європейський макрорегіон. Природні рекреаційні ресурси. Історико-культурні рекреаційні ресурси. Соціально-економічні рекреаційні ресурси. Рекреаційна регіоналізація.	14	4	2	2	10
7	Розділ 6. Рекреація і довкілля Тема 1. Рекреація і довкілля. Екологія і рекреація. Вплив рекреації на навколишнє середовище. Рекреаційне навантаження. Охорона природи на рекреаційних територіях	16	6	2	4	10
8	Загальна кількість годин на вивчення дисципліни	90	30	14	16	60

6. Теми лекційних занять

№ з п	№ заняття	Теми лекцій	Кількість годин
1	1	Тема 1. Становлення рекреаційної географії.	2
2	2	Тема.2 Сутність та класифікація рекреаційної діяльності	2
3	3	Тема 3. Рекреаційні ресурси та їх класифікація.	2
4	5	Тема. 4. Загальні засади та таксономічні одиниці рекреаційної регіоналізації	2
5	7	Тема.5. Північноамериканський макрорегіон	2
6	9	Тема 6. Європейський макрорегіон	2
7	11	Тема 7. Рекреація і довкілля.	2
Всього лекційних занять			14

7. Теми занять

Практичних/семінарських

№	№ заняття	Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
1.	4	Рекреаційні ресурси. методи оцінки. сумарна рекреаційна оцінка	2
2.	6	Види рекреаційної діяльності. Рекреаційна діяльність в Україні, регіоні.	2
3.	8	Характеристика рекреаційного потенціалу країни (за вибором студента)	2
4.	10	Просторово-часовий аналіз проведеного відпочинку рекреантів у країні/об'єкті.	2
5.	12	Характеристика рекреаційного потенціалу субрегіону (за вибором студента)	2
6.	13	Складання картосхеми рекреаційної регіоналізації світу	2
7.	14	Порівняльна характеристика рекреаційних регіонів (за вибором студента)	2
8.	15	Методи визначення рекреаційного навантаження на рекреаційну територію/об'єкт	2
Всього семінарських занять:			16

8. Самостійна робота

№	Назва теми самостійної роботи.	Кількість годин
1	Постаті, які вклали вагомий внесок у розвиток рекреаційної географії	1
2	Методологія, функції та термінологічний апарат рекреаційної географії	1
3	Теорії, концепції та закономірності, які використовує рекреаційна географія	1
4	Функції рекреаційної географії.	1
5	Поняттєво-термінологічні одиниці рекреаційної географії	1
6	Історичний аспект розвитку рекреаційної діяльності у світі.	1
7	Зародження рекреаційної діяльності у світі.	1
8	Рекреаційна діяльність у середні віки.	1
9	Рекреаційна діяльність у XIX–XXI ст.	1
10	Рекреаційні ресурси та їх класифікація.	1
11	Рекреаційна оцінка ресурсів.	1
12	Оцінка рекреаційних ресурсів.	1
13	Кількісна оцінка природних рекреаційних ресурсів.	1
14	Кількісна оцінка історико-культурних рекреаційних ресурсів.	1
15	Якісна оцінка рекреаційних ресурсів	1
16	Атрактивність рекреаційних ресурсів.	1
17	Рекреаційна цінність території (об'єкта). Приморські райони.	1
18	Рекреаційна цінність території (об'єкта). Лісові масиви з флорою і фауною, передгір'я та гірські країни.	1
19	Рекреаційна цінність території (об'єкта). Міста - столиці та історичні центри, міста-курорти або курортні місцевості.	1
20	Рекреаційна цінність території (об'єкта). Релігійно-культурні комплекси та окремі споруди, давні міста, фортифікаційні споруди (печерні міста, фортеці) тощо.	1
21	Схеми рекреаційної регіоналізації світу та України.	1
22	Схеми рекреаційної регіоналізації світу за О.Бейдиком.	1

9.

23	Схеми рекреаційної регіоналізації світу за ВТО.	1
24	Інші схема рекреаційної регіоналізації світу.	1
25	Схеми рекреаційної регіоналізації території України	1
26	Рекреаційні зони Євразії	1
27	Національні природні парки Північної Америки	2
28	Особливість північної частини Південної Америки у розвитку рекреації	2
29	Соціально-економічний фактор у рекреації	2
30	Океанія – один з перспективних регіонів світу для розвитку рекреації	2
31	Рекреація на об'єктах ПЗФ	2
32	Розвиток рекреації у регіонах з суворими кліматичними умовами	2
33	Бальнеологічні ресурси світу, Європи	2
34	Екстримальні види туризму	2
35	Сучасний туристичний ринок: попит, пропозиції та сервіс	2
36	Вплив рекреації на довкілля та довкілля на рекреацію	2
37	Туристичні потоки та туристичний ринок.	2
38	Формування міжнародних туристичних потоків.	2
39	Закономірності й тенденції розвитку туристичних регіонів. Міжнародний туристичний ринок.	2
40	Роль туризму в розвитку економіки.	2
41	Сегментація туристичного ринку.	2
42	Виробництво туристичного продукту.	2
43	Попит туристичного ринку. Роль туризму в розвитку економіки	2
Всього		60

9. Методи навчання

Основні види навчання – лекційні, практичні, індивідуальні заняття. Лекції читаються за планом з використанням плакатів, схем, мультимедійної дошки та інших технічних засобів навчання.

Практичні заняття виконуються в аудиторіях Інституту туризму Прикарпатського національного університету імені Василя, в якій студент проводить теоретичні дослідження основ рекреаційної географії шляхом складання картосхем, розрахунків туристичного навантаження та просторово-часового аналізу проведеного відпочинку рекреантів у країні/об'єкті.

Для закріплення теоретичних знань та навичок з дисципліни «Рекреаційна географія» виконується контрольна робота.

До лекційно-практичних занять студенти готуються, в основному, за лекційним матеріалом та самостійною роботою з рекомендованою літературою в позааудиторний час.

До основних методів організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності, які мали б місце під час проведення курсу, слід віднести такі підгрупи:

- за джерелами передачі навчальної інформації;
- за логікою передачі та сприйняття навчальної інформації
- за ступенем самостійного мислення студентів у процесі оволодіння знаннями, формуванням умінь і навичок
- за ступенем керівництва навчальною роботою.

З групи методів стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності слід застосовувати:

- стимулювання інтересу до навчання
- стимулювання обов'язку й відповідальності

З групи методів контролю, самоконтролю, взаємоконтролю, корекції та взаємокорекції при викладанні курсу мали б місце:

- соціальні
- комунікативні
- інформаційні
- саморозвитку та самоосвіти
- компетенції

Група бінарних, інтегрованих (універсальних) методів навчання включає:

- бінарні-подвійні
- інтегровані (універсальні).

10. Методи контролю

Перед практичним заняттям здійснюється вибірковий контроль готовності до заняття, викладач акцентує увагу студентів на найважливіших положеннях теми. В кінці заняття викладач підводить підсумок заняття з поясненням незрозумілих питань.

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

При наявності мультимедійних дощок та комп'ютерів під час проведення занять поточний контроль тем здійснюється у вигляді тестів, поряд з цим проводяться індивідуальні бесіди, а підсумкові роботи пишуться письмово.

Тобто, проводиться усне опитування на семінарських заняттях, тестування. Письмові контрольні роботи, письмові залікові роботи.

Використовуються:

- методи усного контролю (опитування),
- письмового (контрольні роботи, тести).

Вони мають сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному опитуванню та тестовому контролю (поточному та підсумковому).

Форма підсумкового контролю – **залік**.

11. Критерії оцінювання рівня досягнень студентів

Оцінка «відмінно» виставляється за:

правильне, повне засвоєння програми; свідоме, аргументоване висвітлення теми, правильне використання наукової термінології; логічний, послідовний виклад матеріалу, підтвердження теоретичного матеріалу прикладами, фактами з різних сфер; вміння аналізувати поняття, твердження, явища, закономірності; самостійне, творче застосування знань, розкриття причин взаємозв'язку, взаємозумовленості; виразність, багатогранність мови, вміння формулювати висновки та власні судження; отримання необхідної кількості кредитів.

Оцінка «добре» виставляється за:

свідоме, повне засвоєння матеріалу програми, але з деякими неточностями і прогалинами у другорядному матеріалі, не грубі помилки; аргументована відповідь, наявність висновків і власних суджень; самостійне, творче застосування, інколи з допомогою викладача; незначне порушення послідовності викладу; недостатня виразність мови, наявність неточностей у висновках.

Оцінка «задовільно» виставляється за:

свідоме, але неповне засвоєння матеріалу програми; допущено 3-5 незначних помилок і прогалин в знаннях, але може виправити з допомогою викладача; самостійне репродуктивне використання знань за вказівкою викладача; деякі порушення логічності і послідовності викладу; недостатнє розкриття суті явищ, понять; недостатнє самостійне мислення; не проглядається причинно-наслідковий взаємозв'язок; бідність мови, відсутність висновків чи вони некоректні,

Оцінка «незадовільно» виставляється за:

відсутність знань, умінь і навичок; знання матеріалу за обсягом менше половини; невідоме, механічне використання лише фрагментарних знань; виклад матеріалу з великими помилками, без системи і належної аргументації; відсутність логіки, не зроблені висновки, узагальнення; допущено більше 5 грубих помилок у

використанні наукових понять і термінології; отримання недостатньої кількості кредитів.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	Для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D		не зараховано з можливістю повторного складання
50 – 59	E	задовільно	
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0 – 25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

- Опорні конспекти лекцій.
- Мультимедійні презентації.
- Наукові тематичні фільми.
- Навчальні посібники.
- Робоча навчальна програма.
- Текстові та електронні варіанти тестів для поточного та підсумкового контролю знань студентів.
- Список базової та допоміжної літератури.

13. Рекомендована література

Основна:

1. Агафанова Л. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання / Л.Агафанова, О.Агафанова – К.: Знання, 2002. – 234 с.
2. Александрова А. Ю. Международный туризм: учеб. пособ. / А. Ю. Александрова. – М.: Аспект пресс, 2001. – 463 с.
3. Балабанов И. Экономика туризма: учеб. пособ. / И. Балабанов, А. Балабанов – М.: Финансы и статистика, 1999. – 300 с.
4. Безуглий В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / В. Безуглий – К.: Академія, 2005. – 704 с.
5. Безуглий В. Регіональна економіка та соціальна географія світу: посібник. / В. Безуглий, С. Козинець – К.: Академія, 2003. – 688 с.
6. Бейдик О. Рекреаційно-туристичні ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. / О. Бейдик – К.: КНУ, 2002. – 234 с.
7. Бейдик О. Словник-довідник з географії туризму, рекреації та рекреаційної географії. / О. Бейдик – К.: Палітра, 1997. – 234 с.
8. Брайон А. Словарь-справочник. / А. Брайон, А. Гордецкий – К.: Надра, 1994. – 668 с.
9. Веденик Ю. Динамика территориальных рекреационных систем. Природные аспекты рекреационного использования леса. / Ю. Веденик – М.: Наука, 1987. – 166 с.
10. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В'ячеслав Тимофійович Бусел. – К.: ВТФ Перун, 2001. – 1440 с. – ISSN 966-569-013-2.
11. Данильчук В. Методология оценки рекреационных территорий. / В. Данильчук – Донецк, 2003. – 321 с.
12. Дахно І. Країни світу: енциклопедичний довідник. / Дахно І., Тимофіїв С. – К.: МАПА, 2005. – 608 с.
13. Квартальнов В. Иностраный туризм. / В. Квартальнов – М.: Финансы и статистика, 1999. – 342 с.
14. Луцишин. Економіка і організація міжнародного туризму: навч. посіб. / Н. П. Луцишин, П. В. Луцишин – Луцьк: Вежа, Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки, 2003. – 230с.
15. Любіцева О. Рекреаційна географія і розвиток туризму / О. Любіцева //Педагогічні та рекреаційні технології в сучасній індустрії дозвілля: Міжнародна науково-практична конференція, КНУКІМ, 4–6 червня 2004 р. – К., 2004. – С. 56–61.
16. Мальська М. П. Туристичне країнознавство. Європа: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. – / М. П. Сальська, М. З. Гамкало, О. Ю. Бордун. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 224 с. – ISBN 978-966-364-834-7.
17. Масляк П. О. Рекреаційна географія: навч. посіб. /П. О. Масляк. – К.: Знання, 2008. – 343 с. – ISBN 978-966-346-510-4.
18. Мацкевич Н. Сучасні тенденції розвитку міжнародного туристичного руху / Н. Мацкевич //Педагогіка. Психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту, 2006. – №7. – С.68 –70.
19. Мокляк А. В. Туристські ресурси для потреб іноземного туризму в Україні (в контексті українсько-польських туристичних зв'язків). : автореф. дис. на здобуття

наук. ступеня канд. географ. наук: спец. 11.00.02/А. В. Мокляк; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2004. – 17 с.

20. Нефедова В. Рекреационное использование территории и охрана лесов. / [В. Нефедова, Е. Смирнова, В. Чиждова и др.]. – М.: Лесная промышленность, 1980. – 184 с.

21. Николаенко Д. Рекреационная география: учеб. пособ. для студ. высш. учеб. заведений / Дмитрий Васильевич Николаенко. – М.: Гуманит. Изд. Центр ВЛАДОС, 2001. – 288 с. – ISBN 5-891-00683-5.

22. Пузаков Е., Честикова В. Международный туристический бизнес. / Е. Пузаков, В. Честикова. – М.: Экспертное бюро – М., 1997. – 540 с.

23. Райт Дж. К. Географические представления в эпоху крестовых походов: Исследование средневековой науки и традиции в Западной Европе. / Дж. К. Райт: пер. с англ. – М.: Наука, 1988. – 365 с.

24. Розвиток туристичного бізнесу регіону: навчальний посібник / [І. М. Школи, Т. М. Ореховська, О. П. Корольчук та ін.]; за ред. І. Школи. – Чернівці: Книги XXI, 2007. – 292 с. –

ISBN 978-966-8653-92-6.

25. Сапожникова Е. Страноведение: теория и методика туристического изучения стран: учеб. пособ. для студ. высш. учеб. заведений / Е. Н. Сапожникова. – М.: Изд. Центр Академия, 2004. – 240 с. – ISBN 5-7695-1482-5.

26. Смаль І. Рекреація, туризм і дозвілля: тлумачення і співвідношення понять / І. Смаль, В. Смаль //Педагогічні та рекреаційні технології в сучасній індустрії дозвілля: Міжнародна науково-практична конференція. – К.: КНУКІМ, 4–6 червня 2004 р. – К., 2004. – С. 105–114.

27. Стафійчук В. Рекреалогія: навч. посіб. /В. І. Стафійчук. – К.: Альтерпрес, 2006. – 264 с. – ISBN 966-542-286-3.

28. Сударева Н. С. Оздоровчий напрям у професійній підготовці майбутніх фахівців зі спортивно-оздоровчого туризму. / Н. С. Сударева // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Харків, ХДАДМ (XXIII), 2006. – №4. – С. 179 –181.

29. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії: підручн. для студ. географ. спеціальн. вищ. навч. закладів / Олександр Григорович Топчієв. – Одеса: Астропринт, 2009. – 544 с. – ISBN 978-966-190-104-8.

30. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія: навч. посібн. /Наталія Володимирівна Фоменко. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с. – ISBN 966-364-362-5.

31. Холловой Дж. К. Туристический бизнес. /Холловой Дж.К., Тейлор Н.; пер. с 7-го англ. изд. – К.: Знання, 2007. – С. 743 –752. – ISBN 966-346-299-X (рос.), ISBN 978-0-273-70161-3 (англ.).

32. Хорошев О. Страны мира:/справочник-путеводитель. – Серия «Страны и народы мира». – /О. Хорошев. – Ростов н/Д: Феникс, 2004. – 256 с.

33. Царик Л. Природні рекреаційні ресурси. Методи оцінки і аналізу: підручник-посібник. / Л. Царик, Г. Чернюк – Тернопіль, 2001. – 231 с.

34. Swarbrooke J. The Development and Management of Visitor Attractions. / J. Swarbrooke – Oxford: Butterworth-Heinemann, 1995.- pp. 1–3.

Додаткова:

1. Рекреационные нагрузки в зонах отдыха /под. ред. В. Чицова – М.: Лесная промышленность, 1977. – 48 с.
2. Соціально-економічна географія світу: загальна частина /за ред. С. Кузика. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Тернопіль: Підручники і посібники, 1998. – С. 56–99.
3. Рутинський М. Туристичний комплекс Карпатського регіону України: навч. посіб. / М. Й. Рутинський, О. В. Стецюк. – Чернівці: Книги ХХІ, 2008. – 440 с. – ISBN 978-966-214-24-7.
4. Немоляева М. Международный туризм: вчера, сегодня, завтра. / М. Немоляева, Л. Хадорков – М.: Международные отношения, 1985. – 240 с.
5. Панирян Г. Международные экономические отношения: экономика туризма. / Г. Панирян – М.: Финансы и статистика, 2000. – 267 с.
6. Географічна енциклопедія України: в 3-х т. / [М. П. Булгаков, В. К. Гаврик, В. В. Глушкота ін.; за ред. О. М. Маринич. – К.: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1989 – 1993. – Т.3. – П–Я. – 480 с. – ISBN 5-88500-020-4.
7. Г. де Блій. Географія: світи, регіони, концепти / Г. де Блій, П. Міллер: пер. з англ.; передм. та розділ «Україна» О. Шаблій – К.: Либідь, 2004. – 740 с.

Викладач _____ О.В.Бартків